

[Qvist Hansen.]

fartskundskaber, være overordentlig gavnligt, om de unge Mennesker, der har deres Arbejdsplads til Søs, ogsaa har Begreb om, hvad en Aare, en Baad, Davider, Sejl o. s. v. er. Jeg tror, det vilde gavne umaadelig meget i en saadan Situation.

Man slaar paa, ogsaa fra det ærede Medlem Hr. Damsgaards Side, at Undervisningen skulde være frivillig. Tror det ærede Medlem virkelig, at der, hvis Undervisningen paa vore tekniske Skoler for Haandværkerlærlinge var frivillig, vilde komme ret mange? De unge Lærlinge paa 14—15 Aar interesserer sig ikke saa meget for at komme i Skole, men de kommer i Skole, fordi det er tvungent. I Tilfælde af, at det var frivilligt, var der ikke ret mange af dem, der vilde komme. Det er nemlig først, naar man kommer op i en betydelig højere Aldersklasse, at man kommer i Tanke om, at man skulde i Grunden have lært noget mere, dengang man var yngre.

Det er blevet sagt, at de unge skulde prøve at lugte til Søen, før de begyndte paa Undervisningen. Ja, det er jo en ret flydende Arbejdsplads, man har til Søs, og som den højtærede Handelsminister sagde, bliver det ikke let at sætte en Grænse for, hvornaar man skal have fat i Eleverne. Selv om der er bestemte Tidsfrister, kan det være, at de mønstrer ud med et Skib, der gaar paa Langtur, saa det kan vare hele og halve Aar, før de nogen Sinde kommer hjem igen.

Hvis der ikke indføres en obligatorisk Uddannelse, faar vi, som nævnt, forskellige Aldersklasser paa Skolebænken, som skal have en ensartet Undervisning, og en Mand paa 20—22 Aar har nu ikke Interesse for det samme som en Dreng paa 14—15 Aar.

Til det ærede Medlem Hr. Alfred Jensen vil jeg gerne sige med Hensyn til Udvalgelsen og hans Spørgsmaal om, hvad de udelige saa skulde blive til bagefter, at i de gode, højtbesungne gamle Dage var det saadan, at de, der døjede med at begaa sig, blev sendt enten til Amerika eller til Søs. Men jeg tror ikke, den danske Sømandsstand er tjent med fortsat at skulle rekrutere sine Medlemmer og sine Medarbejdere blandt de Mennesker, der ikke egner sig til andet. Jeg tror, vor Sømandsstand har vist sig at være af en saadan Beskaffenhed, at den fuldt ud kan forlange at faa de Mennesker, der er egnet til at komme til Søs, og ikke dem, man ynder at betegne som ubrugelige og udelige til alt andet.

Det ærede Medlem Hr. Alfred Jensen har sikkert lige saa godt som jeg set, hvilket Udbytte der udbetales af de forskellige Rede-

rier, saa selv om man fra denne Talerstol henstillede til Rederierne at oprette forskellige Stipendier, Fonds o. lign., som kunde søges af de ubemidlede unge Mennesker, der vilde paa en saadan Sømandsskole, var der sikkert ikke noget overdrevet i det.

At det ærede Medlem Frk. Gudrun Bjørner var mod en Statsovertagelse, forbavser vel ikke mange i denne Sal. Det ærede Medlem nævnte, at Rederiet Lauritzen havde oprettet en Sømandsskole, og at de andre Rederier sikkert ogsaa vilde gaa denne Vej og oprette Sømandsskoler, naar der var Brug for dem. Hvorfor i al Verden har de andre Rederier saa ikke gjort det for mange Aar siden? Der har været Behov for disse Sømandsskoler i lange Tider. Jens Lauritzen indsaa, der var Behov for saadanne Skoler, men det ærede Medlem kan være forvisset om, at skal vi vente, til de andre Rederier opretter Sømandsskoler, kommer vi til at vente længe.

Damsgaard: Jeg maatte forstaa den højtærede Handelsministers Udtalelser saadan, at han gav mig og ogsaa andre Ordførere Ret i, at tvungen Undervisning i alle Forhold i Forbindelse med dette Lovforslag ikke er helt velovervejet og heller ikke helt nødvendig. Det aabner jo Mulighed for, at vi kan naa til Enighed om en Uddannelsesform for Sømand, saadan som vi alle ønsker det.

Jeg vil gerne yderligere understrege, at det vist ikke er velovervejet at foreslaa Oprettelse af 6 Skoler paa nuværende Tidspunkt, selv om de ikke kommer lige paa een Gang. Det kunde de for øvrigt let komme, fordi Lokalerne, som de skal indrettes i, vel er til Stede. Dansk Dampskibsrederiforening oplyser, at man ved Udgangen af 1947 paa Skibene havde 1208 Matroser, 633 Letmatroser, 327 Ungmænd og 168 Dæksdreng, i alt 2336 Personer. Nu foreslaar man altsaa, der skal oprettes saa mange Skoler, at der kunde uddannes 1500 unge Mennesker om Aaret.

Her foreligger et Misforhold, fordi der slet ikke vil være Brug for alle de Dæksdreng, som bliver uddannet. Jeg vil fastholde, og det har jeg egentlig ogsaa forstaaet, at den højtærede Minister er enig i, at det ikke var strengt nødvendigt, maaske ganske unødvendigt, at de, som var Tjenerlever og Kokelever, og som vilde gaa over i Erhverv paa Landjorden, absolut skulde paa en saadan Skole. Den tvungne Sømandsuddannelse kunde maaske nok i visse Situationer være ønskelig, som det, f. Eks. naar et Hus brænder, var ønskeligt, at man var